

Videoproduktion med smartphone

Fremgangsmåder, apps og gode råd

Forfatter: Sune Bjerre

Redaktør: Michael Lund-Larsen

Grafik: Sune Bjerre

ISBN: ISBN 978-87-999611-9-1

Indhold i denne udgivelse kan med kildeangivelse frit benyttes, dog ikke til kommercielt brug.

(Creative Commons License – Navngivelse-Ikke-kommerciel 2.5 Danmark)

© 2019, eVidenCenter, Aarhus Business College.

Indhold

Videoproduktion med smartphone	3
Video i undervisningen.....	4
Værktøj	5
Mobiltelefonen	5
Primære apps.....	7
Sekundære apps.....	9
Forberedelser til videooptagelse med smartphone.....	10
Lokation	10
Placering.....	11
Vinkler og kameraplacering	12
Lys	12
Lyd	13
Remedier	14
Anbefalet arbejdsproces til videoproduktionen	15
Tjekliste	15
Kildehenvisninger.....	15

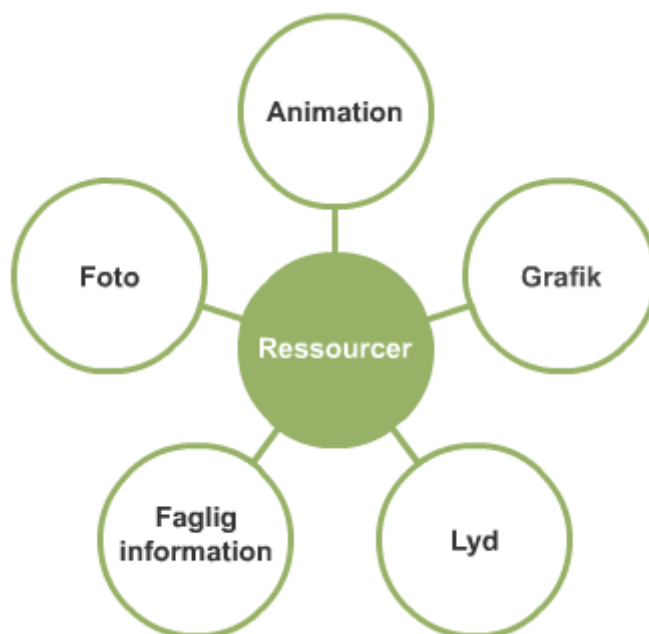
Videoproduktion med smartphone

Fremgangsmåder, apps og gode råd

I det nuværende online medielandskab, hvor videoindhold produceres af privatpersoner og efterfølgende udgives på sociale medieplatforme, er vi langsomt blevet vænnet til et mere rustikt udtryk i produktionen. Vi er nu alle hyppige modtagere af videoer fra "den glade amatør", og derfor har vi vænnet os til, at en video ikke behøver at være dyrt og professionelt produceret, men gerne må besidde en "grov" æstetik, uden at dette nødvendigvis forstyrrer budskabet. Det er her, vi nu har mulighed for at ramme de studerende med undervisningsvideoer produceret med begrænsede ressourcer i klasseværelset, på kontoret eller hjemme i dagligstuen.

En video lavet med henblik på brug i undervisning vil ofte bestå af en blanding af grafik, fotos, animationer, lyde og faglige informationer og skal produceres inden for en bestemt tidsramme. Som underviser kan man med fordel benytte sig af det værktøj, der for de fleste mennesker i dag ligger lige for hånden:

Mobiltelefonen eller tablet'en.

Med udgangspunkt i mobiltelefonen som det primære værktøj i processen med videoproduktion er dette hæfte tænkt brugt som en liste over opmærksomhedspunkter, som underviseren bør løbe igennem inden processen påbegyndes og efterfølgende vurdere den færdige video ud fra.

Der er altså tale om en hands-on tilgang til det at optage video, hvor målet ikke er at følge reglerne for professionel videoproduktion, men blot at minimere forstyrrende elementer og være opmærksom på nogle af de aspekter af optageprocessen, der kan modarbejde formålet med videoen.

Når videoen er optaget, og alle klip er gemt på telefonen, kan processen med at redigere og klippe videoen begynde. Her kan mobiltelefonen også bruges, og vi vil derfor kort nævne nogle af de apps, du vil få brug for i denne proces. Konkrete instruktioner i forbindelse med videoredigering kan du finde på eVidenCenters hjemmeside på www.evidencenter.dk/ydelser/workshops/videoproduktion-med-smartphone/

Video i undervisningen

Selvproduceret video kan være et effektivt værktøj for underviseren, der ønsker at præsentere sit fag over for de studerende eller levere fagligt indhold, som kan tilgås uden for klasseundervisningen og arbejdes med i et omfang, der passer til hver enkelt elevs behov.

Hensigten med dette hæfte er primært at introducere underviseren til en arbejdsgang, hvor man forholdsvist ubesværet selv kan producere egne videoer. Altså er det op til underviseren selv, at sætte disse videoer ind i en didaktisk ramme, der passer til faget og den måde, undervisningen foregår på.

Som nævnt tidligere, vil vi benytte os af, at de studerende sandsynligvis er vant til at blive eksponeret for videoer på sociale medier, hvor mennesker giver deres personlige mening til kende, eller blot forsøger at skabe en personlig forbindelse til de kontakter, de er forbundet med på den pågældende platform. Oftest foregår denne videokommunikation via "selfie-formen", hvor personen optager sig selv foran kameraet og taler med blikket rettet mod kameranlinen.

Selfie-formen minder også om undervisningssituationen, hvor underviseren taler med front til og har øjenkontakt med eleven. Det er derfor denne form for optagelse, vi i dette hæfte primært vil tage udgangspunkt i; dog kombineret med andre former for videooptagelse.

Hvornår kan video bruges i undervisningen?

Som tidligere nævnt er det op til hver underviser at implementere video, hvor det bedst giver mening i forhold til faget, de studerende og den måde undervisningen foregår på. Der kan evt. hentes hjælp til de didaktiske overvejelser i kilderne sidst i hæftet.

Dette hæfte tager udgangspunkt i tre overordnede undervisningssituationer, der alle kan kædes sammen, så der dannes en rød tråd igennem videoerne:

Præsentation af fag

- En kort præsentation af faget, der højst må vare 1 minut.

Introduktion til emner

- En kort introduktion til et emne, der højst må vare 1 minut

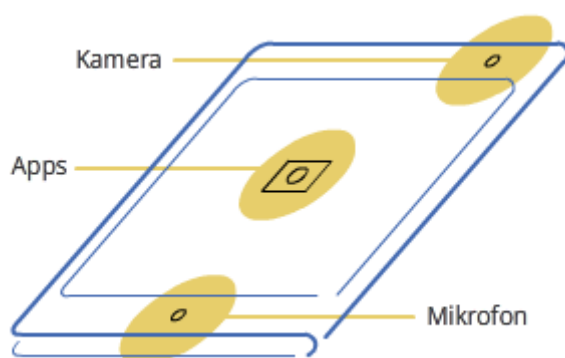
Faglige problemstillinger i emnerne

- Konkrete forklaringer/løsninger på faglige problemstillinger, der med fordel kan genses af de studerende. Varighed af videoen afhænger af stoffet, der gennemgås.

Sammenkædningen kan foregå ved, at videoer bygge videre på begreber, eksempler og cases, som er blevet præsenteret i tidligere videoer.

Værktøj

For at opnå et tilfredsstillende resultat, og sikre at videoen opfylder sit formål bedst muligt, skal du have nogle bestemte primære værktøjer til rådighed. Det er muligt at tilføje sekundære værktøjer og hjælpemidler for at hæve kvaliteten af dine videoer, men du kan som regel nå langt med få midler.

Mobiltelefonen

Hele præmissen for dette hæfte er, at du skal bruge din mobiltelefon (eller tablet) til en så stor del af arbejdsprocessen som muligt. På nuværende tidspunkt tager vi kun udgangspunkt i de 2 dominerende platforme inden for smartphones, nemlig Apples iPhone og telefoner med Googles Android-styresystem, men principperne vil være ens uanset, hvilken type mobiltelefon og apps du har. Mobiltelefonen skal her

forstås som en lille computer, og grænserne for dens brug er ofte bundet op på, hvilken slags apps der er tilgængelige for den enkelte platform.

Kameraet

Alle mobiltelefoner med et kamera har indbygget software til at optage video. Det kan en sjælden gang imellem være nødvendigt at installere en anden kamera-app, hvis der er problemer med den indbyggede app, eller hvis den ikke har de funktioner, som du mener, at du helst vil benytte dig af; fx lysindstillinger/eksponering, mulighed for optagelse fra eksterne mikrofoner eller integreret teleprompter.

Telefonens kamera kan være af meget varierende kvalitet, men selv det dårligste kamera vil ofte fint kunne benyttes til optagelse af videoer til undervisningen, så længe det ikke kræves, at kameraet tydeligt skal kunne registrere objekter i hurtig bevægelse.

Det vil for det meste være bedst, hvis din telefon har et frontkamera (selfie-kamera) ved siden af skærmen. Primært fordi du så er i stand til at vurdere videoen, imens du optager, men også fordi skærmen via teleprompter-funktion (se senere) kan vise dig nøgleord, replikker og noter undervejs i optagelsen.

Mikrofon

Alle mobiltelefoner med kamera vil have en indbygget mikrofon af varierende kvalitet. Kvaliteten er det op til dig selv at vurdere, men det vil ofte kunne hjælpe på optagelsen at benytte en bluetooth-mikrofon, headset-mikrofon eller en ekstern mikrofon, der isættes hovedtelefonstikket på mobilen.

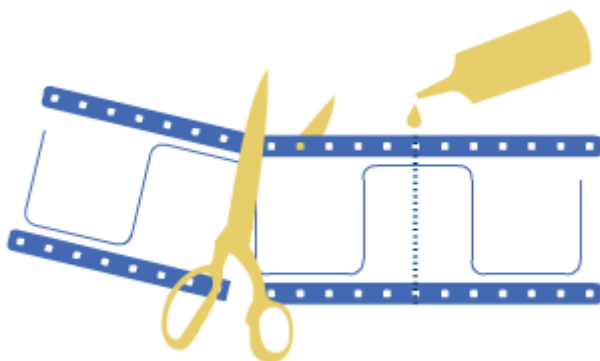
Vær dog opmærksom på, at lydkvaliteten har stor betydning for hvor effektiv videoens formidling vil være, hvis det faglige indhold præsenteres via tale/speak. I disse tilfælde vil lyden ofte være vigtigere end billedkvaliteten.

Primære apps

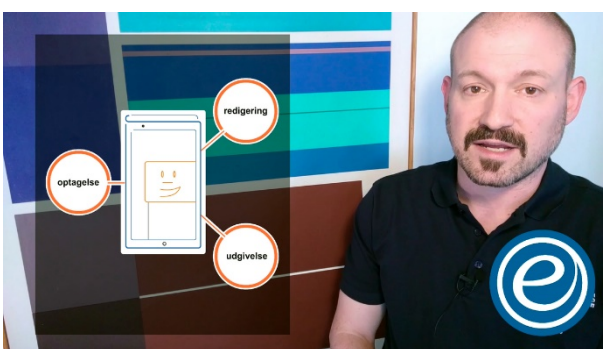
Der findes en del apps, der kan hjælpe med at løfte kvaliteten af dine videoer, og der kommer hele tiden nye til. Hvilke du skal bruge, kommer oftest an på, hvor kraftfuld/hurtig din telefon er og prisen på app'en og dens funktionaliteter.

Videoredigering

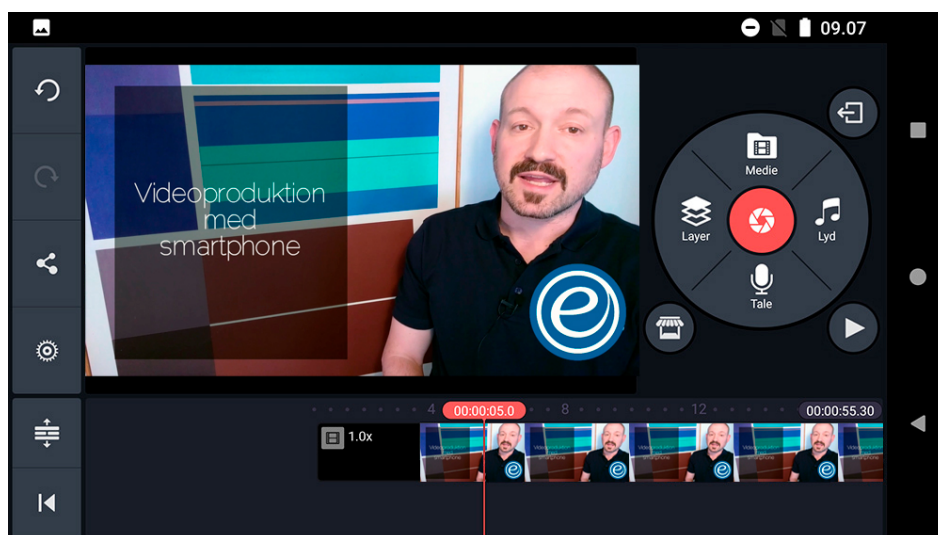
Den vigtigste app, du får brug for, er til videoredigering. Mange telefoner har allerede indbygget en simpel app, der kan klippe og skære i videooptagelser og måske endda splejse flere optagelser sammen.

Alt efter hvilket kvalitetsniveau du går efter, kan du med fordel anskaffe dig en app til videoredigering, der også giver mulighed for at skrive tekst på videooptagelser, lave små simple grafiske tilføjelser og importere fotos, film, grafik og lyde ind i forskellige lag.

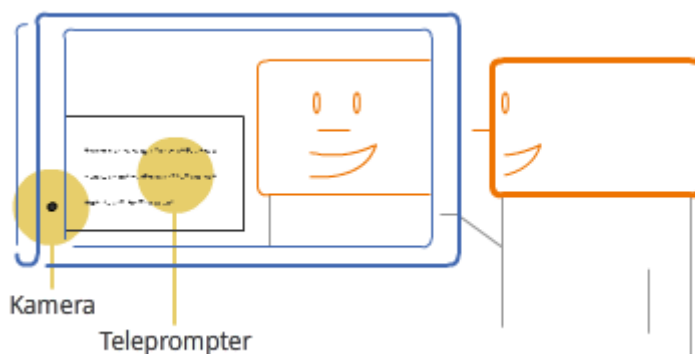

Der findes mange forskellige apps til videoediting på begge platforme. Nogle er gode, og andre knap så gode. På www.evidencenter.dk/ydelser/workshops/videoproduktion-med-smartphone/ kan du finde instruktionsmateriale i brugen af "Kinemaster"- en app til videoediting, som har et væld af muligheder og er nem at bruge (fås til både iPhone og Android). På siden kan du også se et videoeksempel på mulighederne i "Kinemaster".

Teleprompter

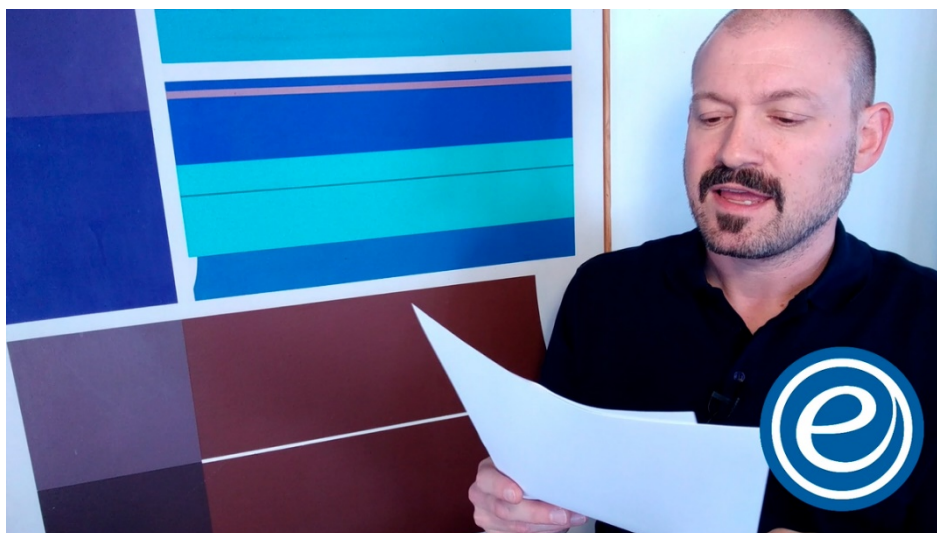
En af fordelene ved brugen af mobilens frontkamera er, at du kan benytte en teleprompter-app. En sådan app giver dig mulighed for at skrive tekst ind, der vil blive vist i et felt på skærmen imens, du optager din video.

Du kan bruge en teleprompter-app til enten at indtaste nøgleord, der hjælper dig til at holde fokus på det stof, du vil videregive i din video eller til at forfatte præcis, hvad du vil sige imens, dit manuskript ruller ned over skærmen under optagelsen.

Dette betyder, at du bedre kan holde øjnene rettet i retning af kameraet, samtidig med at du får sagt præcis det, du har planlagt. Alternativet til at bruge en teleprompter er, at du skal stå med papirer eller kort, som du

løbende skal kigge i imens, du taler. Denne metode virker også ganske fint, men den kræver dog øvelse, for at undgå for lange ophold i talen.

Der findes flere forskellige teleprompter-apps på begge platforme dog med den forskel, at man på iPhone (i skrivende stund) skal bruge en kamera-app med teleprompter-funktionalitet, hvor man på Android kan benytte en app som teleprompter og sin foretrukne kamera-app uafhængigt af hinanden. På www.evidencenter.dk/ydelser/workshops/videoproduktion-med-smartphone/ kan du finde instruktionsmateriale i brugen af Oratory og Teleprompter For Video; to teleprompterapps til henholdsvis Android og iPhone.

Sekundære apps

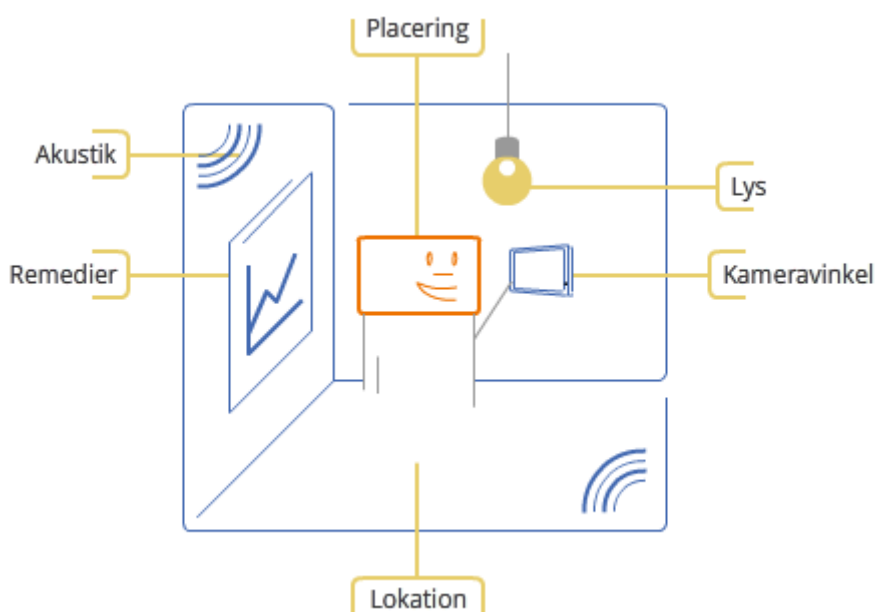
Ønsker du at redigere i lyd og billeder, inden du importerer dem i din videoredigeringsapp, kan du også finde apps til dette på de forskellige app-stores. Mange telefoner har også indbygget apps til at redigere i lyd og billeder.

Forberedelser til videooptagelse med smartphone

Inden du skal i gang med at optage, bliver du nødt til at investere lidt tid i forberedelser. For at videoen bliver mest mulig effektiv, gælder det nemlig om at minimere forstyrrende elementer i videoen, og dette gøres bl.a. ved, at

- Finde en god lokation
- Finde en god placering og kameravinkel
- Vurdere lyset og evt. opsætte andre lyskilder
- Vurdere akustikken og minimere baggrundsstøj
- Forberede eventuelle remedier

Første gang du optager, kan det virke, som om du bruger meget tid på alle disse forberedelser. Det er dog tid, som du investerer i dit fremtidige arbejde med video, hvor du efter nogle indledende prøveoptagelser får dannet dig procedurer, så du i løbet af kort tid kan starte op, hver gang der skal optages nye videoer til undervisningen.

I dette afsnit går vi ud fra, at en stor del af dine videoer vil være med dig i kameraets fokus. Det kan selvfølgelig variere fra fag til fag, og videoer kan sagtens helt være uden, at modtageren kan se speakeren/underviseren.

Lokation

Det kan være svært at finde et lokale, der er ideelt til optagelse af video. Mange faktorer spiller ind, hvis du ønsker den helt perfekte video, men med eksplosionen af brugergenereret videoindhold på internettets forskellige sociale platforme er vi blevet mere tolerante overfor små rustikke "amatørvideoer".

Dermed kommer valget af optagerum mest til at handle om, at nedbringe tilstedeværelsen af forstyrrende elementer så som dårligt lys, dårlig akustik og graden af støj fra omgivelserne.

Ønsker du at optage video derhjemme eller på en uddannelsesinstitution, er det nemmeste simpelthen at gå rundt i de forskellige lokaler og optage en "selfie" video, hvor du taler til kameraet, og stiller dig forskellige steder i rummet. Derefter kan du bedre vurdere lyd, lys, baggrund og eventuel baggrundsstøj.

Placering

Når du har fundet et egnet lokale, skal du til at forholde dig til din placering i lokalet. Her er lyset noget af det vigtigste at være opmærksom på. Det er vigtigt, at du kan styre lyskilderne i rummet, så de ikke skaber nogle uheldige situationer, der direkte ødelægger dit billede.

Undgå fx at stille dig med ryggen mod et vindue. Det vil få dig til at fremstå mørk og næsten silhuetagtig på videoen, og det stærke lys vil kunne aktivere nogle uønskede funktioner i dit kamera. Resultatet vil være en video, hvor modtageren har svært ved at se dig.

Vær også opmærksom på loftslamper og deres styrke. De kan pludselig blive meget dominerende i billedet og resultere i et forstyrrende lys, hvis ikke de balanceres med andre lyskilder.

Den baggrund, du ender med at stå op ad, skal helst være ryddet for forstyrrende elementer. Det gælder fx billeder eller objekter placeret på en hylde bag dig. Hænger der eksempelvis et billede, et maleri eller en plakat med et visuelt dragende motiv, skal du hele tiden kæmpe med det om modtagerens opmærksomhed.

Hold øje med hvilke objekter, der står på eventuelle hylder, og hvordan de er placeret i forhold til dig. En skriggul billederamme placeret lige bag dit hoved, eller et detaljeret familiefoto kan hurtigt tage fokus, hvorimod rolige neutrale objekter kan være med til at skabe mere harmoni i billedet.

Når du har fundet ud af, hvor du vil stå under optagelsen, er det en god idé at markere placeringen med et stykke papir eller anden genstand, så du altid kan finde tilbage til positionen.

Der skal selvfølgelig også være plads og belysning til de remedier, du ønsker at bruge under optagelsen.

Vinkler og kameraplacering

En mobiltelefon er som regel svær at holde oprejst, medmindre man bruger sin hånd eller en anden form for holder. Du kan prøve at bruge, hvad du lige har ved hånden for at holde en telefon fast; alt der ikke ødelægger telefonen er som udgangspunkt et godt valg. Du kan også få en anden person til at holde kameraet eller bare helt selv gøre det i bedste "selfie"-stil.

Jo mindre kameraet bevæger sig under optagelsen, desto bedre resultat får du, men når det kommer til "selfie"-stilen, så giver små kamerabevægelser et visuelt udtryk som modtagerne af videoen sandsynligvis har vænnet sig til fra sociale medier. Så selv om kamerarysten kan være forstyrrende, behøver det ikke gå ud over indholdet af videoen.

Skal du optage dig selv imens, du taler, er det mest effektivt, hvis du holder kameraet i øjenhøjde (eller lidt over), som stod du direkte overfor modtageren og talte. Det virker mere personligt, og du undgår også vinkler, som du måske ikke ønsker at præsentere dig selv fra.

Lys

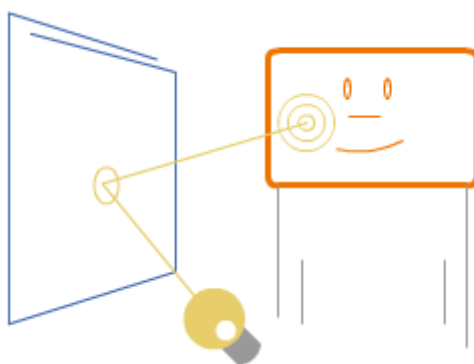
Smartphones bliver bedre og bedre til at kompensere for dårlig belysning under videooptagelse. Denne kompensering kan dog medføre at videoen får et grumset udtryk, at billedet "vibrerer" eller andre uønskede effekter. Derfor kan det ofte være en god idé at forsøge at kontrollere lyset fx ved hjælp af almindelige stuelamper eller naturligt lysindfald

Sørg altid for, at den stærkeste lyskilde i rummet er placeret, så den peger på den person/det remedie, du vil have i fokus. Det vil sikkert i mange tilfælde være dig, men benytter du remedier, bør du lave nogle testoptagelser, hvor du eksperimenterer med lysets placering alt efter hvilket type remedie, der er tale om.

Bruger du eksempelvis en hvid planche, vil den kunne kaste lys tilbage mod kameraets linse, der vil gøre det svært at se tekst. På samme måde kan et blankt whiteboard have genskin, der også kan gøre det svært at se, hvad der er skrevet på boardet.

I disse tilfælde kan du med fordel forsøge at blødgøre og sprede din lyskilde med reflekterende lys. Her peger du lyskilden væk fra motivet, og over på en hvid flade (Et hvidt lagen, væg eller et stort stykke hvidt karton). Den hvide flade skal være placeret, så den reflekterer lyset tilbage på motivet.

Alle lyskilder vil kunne bruges, når du forbereder din optagelse. Det være sig kontorlamper, stuelamper, lommelygter, mobiltelefonens blitz/LED-pære eller lysindfald fra et vindue (vær dog her opmærksom på ændring i lyset over tid, fx ved solens bevægelser eller forbipasserende skyer).

Lav altid nogle prøveoptagelser og vurdér dem ved at sætte dig i modtagerens sted. Mobiltelefoner kan være meget lysfølsomme, og billedkvaliteten kan variere meget ved selv små ændringer i lyset.

Husk at de fleste kameraer i mobiltelefoner automatisk kan indstille lyset på baggrund af et objekt i linsens synsfelt. Det kræver oftest blot, at du på skærmen trykker på det objekt, som du ønsker lyset indstillet efter; fx dit ansigt. Det er ikke altid at resultatet af denne automatiske justering bliver vellykket, men det er ofte et forsøg værd for at forbedre din optagelse.

Lyd

Hele pointen med din video kan forsvinde, hvis modtagerne ikke kan høre, hvad der bliver sagt i videoen, så her må du gerne være kritisk; og en smule pertentlig. Her drejer det sig primært om at nedtone baggrundsstøj og forstyrrende akustik samtidig med, at man sikrer et passende lydniveau uden for meget støj.

Baggrundsstøj kan både være en konstant lyd eller pludselige høje lyde. Den konstante lyd som fx fra trafik, et klimaanlæg eller menneskelarm kan være nemmere at ignorere for modtageren, så længe dens lydniveau

holdes så lavt som muligt i forhold til speak i videoen. De pludselige høje lyde som fx en dyttende bil, en smækkende dør eller et pludseligt råb har større risiko for at forstyrre modtageren af videoen.

Baggrundsstøj kan bedst vurderes ved at lave en prøveoptagelse, da kameraets eller din egen mikrofon opfanger lyd anderledes end dine ører. Det samme gør sig gældende for akustikken i et rum, der kan gøre tale helt uforståelig, når først den er gået igennem en mikrofon. Så selv om dit øre fx. ikke forstyrres af trafikken udenfor, vil mikrofonen ofte optage den i en sådan volumen, at den bliver meget forstyrrende på din video.

Et rum med bare vægge vil ofte have en akustik, der kan gøre tale svært hørbar på en optagelse. Her kan det være en god ide med en optagekilde/mikrofon placeret tættere på den person, der taler. Et lokale med møbler, reoler på væggene og gulvtæpper har større mulighed for at dæmpe eller bryde lydens vej rundt i lokalet.

Husk at lydniveauet for tale og speak ikke kun skal være højt nok, men også kontrastfyldt nok i forhold til baggrundsstøj og akustik, så modtageren kan fange selv de sværeste fagord. Prøv dig frem og brug evt. en anden person til at vurdere, om talen er tydelig nok.

Remedier

Undervejs i videoen vil det ofte være nødvendigt at vise modtageren visuelle materialer til understøttelse af det faglige indhold. Disse materialer kan eksempelvis være modeller, grafikker, nøgleord og punktopstillinger.

Det mest almindelige vil være at benytte sig af en planche eller et whiteboard og bruge disse som i almindelig tavleundervisning. Du kan også tage billeder af visuelt materiale eller downloade dem til din telefon, og så simpelthen lægge dem henover din video ved hjælp af en videoredigerings-app.

Føler du dig ikke helt dus med de forskellige digitale værktøjer, kan du også vælge at printe visuelle materialer ud inden optagelsen, og holde dem op foran kameraet imens du kommenterer dem. Du kan også lægge dem på et bord eller hænge dem på væggen, hvorefter du kan pege kameraet på dem imens, du taler. Denne fremgangsmåde fungerer ganske glimrende, når blot du sikrer dig, at materialerne er tilpas synlige på optagelsen. Du kan også bruge en projektor eller et interaktivt whiteboard, hvis du kan få lyssætningen til at fungere godt nok til, at lærredet er tilpas synligt på videoen.

En anden fremgangsmåde er at kombinere to optagelser, hvor A-optagelsen eksempelvis viser dig, der taler til modtageren, og B-optagelsen er en forberedt sekvens, hvor du har lavet optagelser af alle de visuelle materialer, som du vil benytte. Til sidste klipper du blot imellem de to ved hjælp af en videoredigerings-app.

Husk at du via din browser på telefonen ofte kan holde din finger henover et billede, hvorefter der vil fremkomme en menu, der giver dig mulighed for at gemme billedet på din telefon. Derefter kan billedet importeres i din video, hvilket er en hurtig måde at få nogle faglige grafikker med på optagelsen.

Anbefalet arbejdsproces til videoproduktionen

Måske synes du nu, at der pludselig er mange ting at holde øje med i forbindelse med din videoproduktion. Det kan virke sådan, hvis du endnu ikke er kommet i gang med dine optagelser, men indholdet i dette hæfte er blot en mængde gode råd til din arbejdsproces.

Herunder ser du et opsummerende forslag til denne proces.

Arbejdsproces

1. *Faglig forberedelse*
 - Skriv manus/nøgleord til teleprompter
 - Klargør de remedier, du vil benytte under optagelsen
2. *Teknisk forberedelse* (Investér tiden nu, og spring punktet over i fremtiden)
 - Test placering
 - Test vinkler
 - Test lys
 - Test lyd
3. *Vurdér undervejs i optageprocessen*
 - Kan det klippes til under redigeringen?
 - Skal det tages om?
 - Stop op og fortsæt fra, hvor det gik galt
4. *Redigér og udgiv video til ønsket platform*

Tjekliste

På www.evidencenter.dk/ydelser/workshops/videoproduktion-med-smartphone/ finder du en tjekliste over de ting, du skal være opmærksom på inden, under og efter optagelsen. Brug listen undervejs i dit arbejde, og er du i tvivl om nogle af punkterne, kan du blot bladre i dette hæftet og genlæse det pågældende afsnit.

Kildehenvisninger

<http://flippedlearning.dk/video-fordele-og-ulemper/>

<http://edidaktik.evidencenter.dk>